

1. Inleiding

In 2010 kwam het eerste boek *gps wijzer* uit. Meer dan 40.000 gebruikers hebben al van de handige instructies gebruik gemaakt. In de eerste edities was er uitleg over de Edge opgenomen. Omdat er steeds meer over de Edges te schrijven was, verscheen in 2016 de eerste handleiding voor de Edges. Deze werd meteen een succes. Reden genoeg om in 2017 het eerste boek voor de Edges uit te brengen. In deze herziene zevende editie behandelen we zowel de nieuwste als de toestellen die al enige tijd op de markt zijn. Dit zijn de **Edge Explore, Explore 2, 530, 830, 1030, 1030 Plus en 1040**. Hiervoor zijn de instructies opgenomen. Voor de Edge 820 en 1000 zijn in de tekst uitleg opgenomen als de toepassing exact gelijk is aan andere toestellen. Met een gratis aanvulling beschik je over de complete uitleg voor de 820 en 1000. Het boek is ook - via een gratis aanvulling - uitstekend bruikbaar voor de andere Edges **130 Plus, 800, Touring, 810, Explore 820, Explore 1000 en 520 (Plus)**. De aanvullingen vind je op www.gps-wijzer.nl/edge. Oude handleidingen blijven minimaal tot twee maanden na het uitkomen van het nieuwe boek beschikbaar. Enkele andere gratis extra's en updates vind je op www.gps-wijzer.nl/extras-edge.

We geven in dit boek bij de uitleg steeds de exacte toets instructies voor je gps. We behandelen naast de uitleg over je gps ook computertoepassingen die samenhangen met het gebruik van je Edge. Recreatieve en sportieve fietsers, racefietsers en mountainbikers zullen in dit boek veel vinden wat van hun gading is. Stap voor stap leren we je de bediening van je apparaat met (bijna) alle mogelijkheden, het downloaden en het gebruiken van routes en het downloaden en gebruiken van kaarten op je gps. Er is een logische opbouw in het boek. We starten met de basisinstellingen en de bediening van de knoppen. In hoofdstuk 12 geven we per toestel uitleg over het hoofdmenu en daarna gaan we stap voor stap in op de mogelijkheden van je Edge. Vervolgens geven we uitleg over de computertoepassingen. Ook volgen nog enkele onderwerpen voor de gevorderde gebruiker. De uitleg is steeds voorzien van de exacte instructie voor je toestel of de software en wordt afgewisseld met praktische oefeningen.

Wil je stappen overslaan of terugbladeren dan helpt de overzichtelijke inhoudsopgave je het juiste hoofdstuk te vinden. Ben je al meer ervaren, gebruik dan het register om een onderwerp, waar jij meer over wilt weten, te vinden. In de tekst verwijzen we ook naar vorige stappen. Soms verwijzen we ook vooruit, omdat je daar nog meer over een onderwerp kunt vinden.

Naast toestellen behandelen we BaseCamp voor Windows, Garmin Express, Connect en de Windows JaVaWa programma's. De ruim 100 pagina's tellende handleiding *BaseCamp voor de Edge op de Mac* vind je op www.gps-wijzer.nl/mac-edge. Een kortingscode (50%) voor de aanschaf van het e-book vind je in hoofdstuk 22.

Hoewel uiteraard veel zorg is besteed aan de teksten, is het mogelijk dat er fouten in dit boek staan. Of misschien zijn er handigheidjes die jij al wel ontdekt hebt en ik nog niet. Ik stel het zeer op prijs wanneer je daarvan melding maakt, zodat ik dit boek kan blijven verbeteren. Je kunt een bericht sturen naar joost@gps-wijzer.nl. Ik wens je prachtige fietstochten en een plezierige ontdekkingsreis in de wereld van gps.

Joost Verbeek,
auteur *GPS Wijzer*

9. De functies van de knoppen

9.1 Uitleg knoppen touchscreen toestellen

De touchscreen toestellen hebben naast de bediening met het touchscreen drie knoppen met elk hun eigen functies. De knoppen zitten aan de linkerzijkant en aan de onderzijde.

Knop A: staat het toestel *Uit* dan kun je door op deze knop te drukken het toestel *Aan* zetten. Staat het toestel *Aan* dan krijg je twee opties:

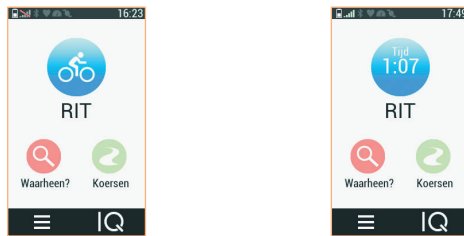
Met lang indrukken kun je het toestel uitzetten door *Voeding uit* te kiezen of *Slaap* om het toestel in de slaapstand te zetten. Ben je een rit aan het opnemen, dan kun je de gps niet in de slaapstand zetten. Je kunt hier ook kiezen voor *Vergr. scherm* zodat het scherm niet meer reageert op aanrakingen.

De gps komt - als je geen rit opneemt - ook in de slaapstand door kort op knop A te drukken. Je gps wordt weer wakker door opnieuw de *Aan/uitknop* kort in te drukken. Bij de 830, 1030 en Explore werkt de functie niet, wanneer je de optie *Schermafbeeldingen maken Aan* hebt staan (zie hoofdstuk 10.5). Druk je tijdens een rit kort op knop A dan wordt het scherm vergrendeld. Ontgrendelen doe je door nog een keer op knop A te drukken.

Knop B (Start/stop knop): Aan het begin van een tocht druk je kort op deze *Start/stop* knop om een opname te starten, zodat je Edge gegevens gaat opnemen en vastleggen. Wanneer je wilt pauzeren, kun je opnieuw op de *Start/stop* knop drukken om de gegevensopname (tijdelijk) te stoppen. De opties die je voorgezet krijgt - opslaan of weggooien - negeer je. Ga je na de pauze verder, dan druk je opnieuw op de *Start/stop* knop.

12.1.a Hoofdmenu Explore

Het hoofdmenu kent twee varianten: de eerste afbeelding zie je wanneer je de gps opstart en niet aan het rijden bent en de rechter wanneer je aan het rijden bent én de **Start/stop knop** hebt ingedrukt. In plaats van de fietser zie je dan de verstreken tijd. We geven uitleg bij de mogelijkheden in het hoofdmenu. Bekijk de mogelijkheden en probeer het uit.

Tik je op het icoon, dan ga je naar een gegevensscherm, waar je door heen kunt bladeren door te vegen of de pijltjes te gebruiken. Op deze manier kun je op de kaartpagina (zie hoofdstuk 16) komen waarop je ook aanwijzingen voor je te rijden koers of route krijgt. Je kunt vanaf een gegevensscherm weer terug naar het hoofdmenu door een keer op het scherm te tikken en daarna op het icoon .

Via **Waarheen** start je een navigatie naar een punt op de kaart (**Zoek op kaart**), via **Zoeken** naar een nuttig punt, plaats (**Steden**) of coördinaat. Naar een adres navigeer je via **Zoek adres**. Via **Opgeslagen locaties** navigeer je naar vastgelegde waypoints. Deze optie zie je pas als er een waypoint is opgeslagen. Nadat je op het **Waarheen** icoon hebt getikt, kun je via de menuknop een positie markeren (hoofdstuk 17) of een zoekgebied (hoofdstuk 27.1) selecteren.

Via het icoon **Koersen** kun je drie soorten navigaties starten. Via **Opgeslagen koersen** kun je een gedownloade koers nafietsen, via **Koers maken** kun je een route en via **Rondrit** een rondje laten berekenen en die vervolgens gaan fietsen (zie onder andere de hoofdstukken 25, 26, 27, 28 en 34).

Connect IQ biedt een mogelijkheid apps, widgets, gegevensvelden en gegevensschermen aan te maken. Via dit icoon kun je de gedownloade apps activeren. In hoofdstuk 48 behandelen we IQ.

Via de menu knop kun je een groot aantal belangrijke functies en opties bereiken. We gebruiken in onze instructies steeds de tekst **Stel in**, als het gaat om een instelling. Je weet nu dat je op het icoon moet tikken wanneer **Stel in** wordt geschreven. Het kan verwarrend zijn, omdat achter deze menuknop meer functies,

zoals *Geschiedenis* en *Mijn statistieken*, aanwezig zijn. Gaat het om een functie en niet om een instelling dan zetten we steeds . Nu volgt een korte uitleg van de mogelijkheden binnen dit menu en de verwijzing naar de hoofdstukken voor uitgebreidere informatie.

Geschiedenis: Je kunt de gegevens van je afgelegde ritten bekijken via **Ritten** (zie hoofdstuk 30). Als je een rit geselecteerd hebt kun je daarvan een koers maken, zodat je deze nog een keer kunt nafietsen (zie hoofdstuk 31.1). Ook kun je een rit verwijderen uit de geschiedenis. Bij **Totalen** zie je het aantal afgelegde ritten en de totale afgelegde afstand (zie hoofdstuk 23.4).

Mijn statistieken:

Je vindt hier de **Persoonlijke records** (hoofdstuk 52.1), de **Trainingszones** voor de hartslag (hoofdstuk 14.1) en kun je de instellingen in het **Gebruikersprofiel wijzigen** (zie tip in hoofdstuk 7.1.a of hoofdstuk 52.1).

Ritinstellingen

Je vindt hier allerlei instellingen die met ritten en koersen te maken hebben: **Gegevensschermen** (zie hoofdstuk 23); **Waarschuwingen** (zie hoofdstuk 53); **Automatische functies** zoals **Auto Lap** (zie hoofdstuk 38.2), **Auto Pause** (zie hoofdstuk 38.1) en **AutoScroll** (zie hoofdstuk 38.4); **Timer start-modus** (zie hoofdstuk 38.5); **Navigatie aanwijzingen** (zie onder andere hoofdstuk 26.2); **Kaart** (zie hoofdstuk 16 en bijlage 2); **Routebepaling** (zie hoofdstuk 26); **Waarschuwing scherpe bocht** (zie de tip in hoofdstuk 26.2.c).

Sensors

Je kunt hier sensoren koppelen (Zie hoofdstuk 7.3.a en 13).

Veiligheid en tracking

Je vindt hier vier opties: **Ongevaldetectie**, **Ontvang hulp**, **Contacten voor noodgevallen** (zie voor alle drie deze functies hoofdstuk 7.2.e) en **GroupTrack** (zie hoofdstuk 47.2).

Connected functies:

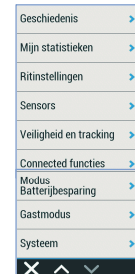
Functies waarbij een smartphone gebruikt moet worden (Zie hoofdstuk 7.3.a en de inhoudsopgave). Bij **Smartphone meld**. Kun je instellen wat voor soort meldingen (**SMS-berichten**, **tel. Gesprek**, **Sociale media**, **Overig**) je op de gps wilt ontvangen.

Modus Batterijbesparing

Hier kun je dat batterijbesparingsmodus instellen (Zie hoofdstuk 60.1).

Gastmodus

Een handige modus als je het toestel aan iemand uitleent, zodat de instellingen niet aangepast kunnen worden (zie hoofdstuk 60.2).

Systeem:

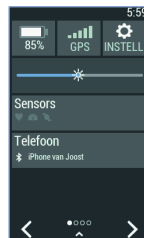
Je kunt hier alle systeem aanpassingen op je gps maken. We bespreken ze verderop in dit boek. Gebruik de inhoudsopgave of de index van dit boek om een specifieke instelling te vinden.

Door van boven naar beneden te vegen of te tikken op de bovenbalk

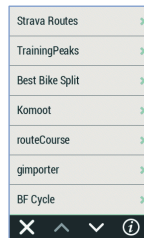
 16:23, kom je in het instel- en informatiemenu, zoals je hiernaast ziet.

Daarbinnen heb je de volgende opties:

1. **ACCUPERCENTAGE** : de resterende acculading. Door erop te tikken kan de batterijbesparing in- en uitgeschakeld worden (zie hoofdstuk 60.1).
2. **GPS**: je ziet de sterkte van de gps-signalen. Door erop te tikken, kun je de gps-modus wijzigen (zie hoofdstuk 15) en een positie markeren (zie hoofdstuk 17).
3. **INSTELL.** : alle instellingen en opties. Deze pagina bereik je ook als je in het hoofdmenu op tikt. Het is dus dezelfde pagina. In onze teksten schrijven we steeds **Stel in**. Kijk op de volgende pagina, zoek in de inhoudsopgave of de index van dit boek om de uitleg over een specifieke instelling te vinden.
4. De helderheidsinstellingen. Door het lampje te verschuiven of ergens op het lijntje te tikken, pas je de schermverlichting aan. Zie verder hoofdstuk 10 voor de scherminstellingen.
5. De **Sensors**: Wanneer je al eerder sensoren hebt gekoppeld, zie je de aangesloten sensoren als witte icoontjes. Als een sensor niet in de buurt is, blijft de gps er naar zoeken. Door op de balk te tikken, kun je koppelingen met sensoren toevoegen. Zie hoofdstuk 13.
6. **Telefoon**: Je ziet hier of een telefoon gekoppeld en/of verbonden is met de Explore. Als deze is verbonden zie je *Bluetooth verbonden* en de aangesloten telefoonnaam. Is je telefoon wel gekoppeld, maar niet in de buurt dan zie je *Geen toestellen*. Tik je erop dan kom je bij de telefooninstellingen (zie hoofdstuk 7.3).
7. Je kunt via de pijltjes of een andere widget pagina activeren. Aan het aantal puntjes zie je het aantal beschikbare widgets. Standaard staan de pagina's *Meldingen*, *Bediening* en *Weer* aan. Via Connect IQ (zie hoofdstuk 48) kun je extra widgets toevoegen. Wanneer je gps met je telefoon is verbonden, zie je bij de *Weer* widget de actuele weergegevens van een dichtbijgelegen station. Veeg van onder naar boven om meer informatie te krijgen.

Via **Stel in > Systeem > Widgetbeheer** kun je de standaard aanwezige en de via Connect IQ geïnstalleerde widgets *Aan* of *Uit* zetten en de volgorde wijzigen. Hiernaast zie je al enkele voorbeelden.

Sluit af door onderin op het pijtje te tikken en je bent in het hoofdmenu.

16. Kaartscherm, kaartwerkscherm en kaartinstellingen

In dit hoofdstuk behandelen we een aantal belangrijke onderwerpen over het gebruik en instellingen van kaarten op je gps. In bijlage 2 vind je ook nog allerlei informatie over kaarten. De kaartinstellingen vind je via:

xx30: **Stel in > Activiteitenprofielen > [Profiel] > Navigatie > Kaart.**

Explore: **Stel in > Ritinstellingen > Kaart.**

Explore2/1040: **Stel in > Activiteitenprofielen > [Profiel] > Navigatie > Kaart.**

16.1 Kaartscherm

Laten we eerst het kaartscherm gaan bekijken. Dit scherm is het belangrijkste scherm op je gps als je een tocht wilt rijden. Je ziet waar je bent en je ziet bij een navigatie hoe je moet fietsen. Ook zie je snel wanneer je afwijkt van je geplande koers of route. Hoe kom je vanuit het hoofdmenu op je kaartscherm?

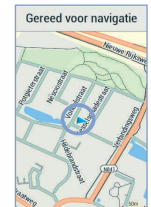
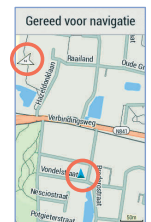
530: druk je eerst op . Daarna selecteer je een activiteitenprofiel en druk je nogmaals op . Je ziet een gegevensscherm. Druk een of meer keer op of totdat de kaartpagina voor staat.

830/1030/Explore: tik op . Veeg van links naar rechts of andersom totdat de kaartpagina voor staat. Je leest in hoofdstuk 23 hoe je de volgorde van de pagina's aanpast, waardoor de kaartpagina altijd als eerste voor staat.

Explore2/1040: tik op . Veeg van links naar rechts of andersom totdat de kaartpagina voor staat. Je leest in hoofdstuk 23 hoe je de volgorde van de pagina's aanpast, waardoor de kaartpagina altijd als eerste voor staat.

16.1.a Positiecursor, kaartinstelling koers boven of noord boven

Op het kaartscherm zie je waar je bent: jij bent op de locatie van het blauwe driehoekige pijltje, de positiecursor. Wanneer je in beweging bent, zie je ook door de richting van de pijlpunt ten opzichte van de kaart in welke richting je je verplaatst. Bij stilstand weet de gps niet in welke richting je je gaat bewegen, dus kan de kaart gedraaid zijn. Loop buiten eens in een rechte lijn en daarna in willekeurige richtingen. In het laatste geval zie je de kaart bij een richtingverandering steeds meedraaien, dus in de richting waarin jij je beweegt. Zowel bij stilstand als wanneer je in beweging bent, zie je ook dat de positiecursor altijd naar de bovenkant van het scherm wijst (bovenste afbeelding). We noemen dit 'koers boven'. Hierdoor zie je altijd je rijrichting recht voor je. Als dat niet de richting is waarin je *wilt* rijden, zie je dat dus. Ook zie je op het kaartscherm een Noordpijl die (meestal) niet naar boven, maar uiteraard wel naar het noorden wijst. Tik je één keer op het kaartscherm, dan zie je de – en + en het handje. Daardoor verschuift de noordpijl naar beneden.

20. De eerste navigatie – terug naar je startpunt

Vaak wordt de Edge als veredelde kilometerteller gebruikt. Je neemt dan alleen gegevens op. Het wordt veel leuker wanneer je de gps als navigator gaat gebruiken of tochten van anderen gaat nafietsen. Nog interessanter wordt het wanneer je zelf achter de pc of via een app een route in onbekend gebied hebt voorbereid en deze gaat nafietsen. Ga je mee op pad?

Voordat je op pad gaan behandelen we nog de instelling die heet de *Timer start-modus*. Deze bepaalt of je rit opname al of niet automatisch plaatsvindt. Je vindt de instelling als volgt:

Explore: **Stel in > Ritinstellingen > Timer start-modus.**

xx30: **Stel in > Activiteitenprofiel > [Profiel] > Timer start-modus.**

Explore2/1040: **Stel in > Activiteitenprofiel > [Profiel] > Timer > Timer start-modus.**

Je hebt drie keuzemogelijkheden. *Handmatig* betekent dat je altijd zelf de *Start/stop knop* moet indrukken voor een opname van je rit. Kies je voor *Op verzoek* dan krijg je een melding of een scherm met een blauwe streep en pijl te zien. Je ziet het hieronder in de tweede afbeelding van links. Dit pauze beeld geeft je dus een seintje. Druk je op de *Start/stop knop* dan start de ritopname en verdwijnt de knipperende pauze streep en pijl. Tenslotte kun je voor *Auto* kiezen in combinatie met een snelheid. Deze instelling start een ritopname vanzelf zodra je boven de ingestelde snelheid komt. Een handige keuze is bijvoorbeeld 10km/u.

Hieronder zie je een aantal schermen die je tijdens het gebruik kan tegenkomen. Van links naar rechts:

1. De groene pijl zie je nadat je op de *Start/stop knop* hebt gedrukt. Hij blijft kort in beeld.
2. De blauwe pijl met streep zie je wanneer je de bovenstaande instelling *Timer start modus* hebt staan *Op verzoek*. Wil je een opname van een rit, dan druk je op de *Start/stop knop*.
3. Heb je de gps ingesteld op automatisch pauzeren dan kan het pauze scherm verschijnen.
4. Aan de gekleurde rand zie je dat dit ook het pauzescherm is.
5. Zodra je tijdens of aan het eind van een rit opname op de *Start/stop knop* drukt, dan zie je het rode vierkant, voordat je de mogelijkheid krijgt om de rit op te slaan of weg te gooien.
6. Heb je de rit gestopt en ga je terug naar de kaartpagina, dan zie je de rode rand rond het kaartscherm.

